

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: HB/15-NTO/01265-11/2025
Ügyintéző: Bodnár Szabolcs
Telefon: (36 52) 525-928

Tárgy: Öntözési tilalom elrendelése
Hiv. szám: -

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály, mint első fokon eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a Keleti Öntöző Főcsatorna, Nagyhegyes mintavételi helyének *Ralstonia solanacearum* illetve *Ralstonia pseudosolanacearum* (burgonya baktériumos hervadása és barnarothadása) fertőzése vonatkozásában meghozta az alábbi

HATÁROZAT -ot

I. Az eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a Keleti Öntöző Főcsatorna alábbi GPS koordinátái által meghatározott **pontjától (47.54088 21.32653) (GPS kód: Keleti 15, Nagyhegyesi üdülők 103) az alábbi GPS koordináták által meghatározott pontjáig (47.50877 21.32433) (GPS kód: Keleti 16, Nagyhegyes Gáztelepi út) terjedő szakaszára** további intézkedésig **öntözési tilalmat rendel el az alábbiak szerint**, egyben megtiltja a nevezett szakasz felszíni vizének **permetlé készítésre történő felhasználását**. A tilalom alá vont felszíni vízből **TILOS a burgonya (mind vetőgumó, mind áruburgonya előállítás) öntözése, valamint TILOS a burgonya öntözőcsatornából nyert vízzel történő permetezése.**

II. Az eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a Keleti Öntöző Főcsatorna alábbi GPS koordinátái által meghatározott **pontjától (47.54088 21.32653) (GPS kód: Keleti 15, Nagyhegyesi üdülők 103) az alábbi GPS koordináták által meghatározott pontjáig (47.50877 21.32433) (GPS kód: Keleti 16, Nagyhegyes Gáztelepi út) terjedő szakaszára** további intézkedésig a **paradicsom (mind vetőmag, mind áruparadicsom, mind palánta előállítás), a paprika (mind vetőmag, mind friss- illetve fűszer paprika, mind palánta előállítás) és a Ralstonia pseudosolanacearum kórokozóra fogékony egyéb (Solanaceae családba tartozó) gazdanövények öntözése, valamint az öntözőcsatornából nyert vízzel történő permetezése** kizárólag a **TERMELŐ SAJÁT KOCKÁZATÁRA ÉS FELELŐSSÉGÉRE végezhető, azonban fertőzés bekövetkezte esetén a termelő köteles a foganatosítandó zárlati intézkedéseket végrehajtani, gazdasági kár bekövetkezése esetén kártérítésre nem tarthat igényt.**

A zárlati intézkedés megszegése esetén az eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 500 000 Ft-tól 100 millió Ft-ig terjedő növényvédelmi bírság kiszabását kezdeményezheti.

Aki a zárlati intézkedéseket megszegi, vétség miatt elzárással büntetendő.

A határozat a közléssel végleges, ellene fellebbezésnek helye nincs.

A határozat ellen önálló jogorvoslatnak van helye.

A véglegessé vált döntés ellen közigazgatási per kezdeményezhető, melyet keresetlevéllel kell megindítani. A keresetlevelet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a Debreceni Törvényszék Közigazgatási Kollégiumához (4026 Debrecen, Perényi utca 1.) címzett, de a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervnél, azaz a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály 4030 Debrecen, Diószegi út 30. sz. alatti címén benyújtani.

Természetes személy a keresetlevelet személyesen vagy ajánlott küldeményként postai úton is előterjesztheti. Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti.

Jogi képviselővel eljáró felperesnek, valamint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényben meghatározottak szerinti minden elektronikus ügyintézésre kötelezettnek elektronikusan kell benyújtani a keresetet. A keresetlevél elektronikus úton történő benyújtásának helye: <https://epapir.gov.hu/>

Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs, azonban a bíróságtól azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése. Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti.

A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per illetéke 30 000 forint. A közigazgatási bírósági eljárásban a felet tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg. A tárgyi illetékfeljegyzési jog következtében le nem rótt kereseti illeték viseléséről a bíróság dönt.

INDOKOLÁS

Az eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényvédelmi felügyelője öntözővíz *Ralstonia solanacearum* illetve *Ralstonia pseudosolanacearum* zárlati károsító fertőzőttség felderítése céljából, 2025.05.12. ill. 2025.07.14. és 2025.09.22. napján Keleti Öntöző Főcsatorna öntözővízéből mintákat vett. Az alábbi GPS koordináták által meghatározott mintavételi helyekről származó (47.54088 21.32653) (GPS kód: Keleti 15, Nagyhegyesi üdülők 103) *mintavételi jkv. sz.: J 198411, laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv száma: 397/2025* mintában a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Labor Igazgatóság Pécsi Növényegészségügyi Bakteriológiai Diagnosztikai Nemzeti Referencia Laboratóriuma (a továbbiakban: laboratórium) ***Ralstonia solanacearum* kórokozó jelenlétét állapította meg. A mintavételi jkv. sz.: J 190118; J 194233 laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv száma: 717/2025; 1167/2025** mintában a laboratórium ***Ralstonia pseudosolanacearum* kórokozó jelenlétét állapította meg.**

Az előzőekben leírtak alapján az eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a Keleti Öntöző Főcsatorna, fentiekben megjelölt szakaszán az öntözővizet, *Ralstonia solanacearum* ill. *Ralstonia pseudosolanacearum* zárlati károsítóval fertőzöttnek nyilvánítja, erre tekintettel a fertőzés terjedésének megakadályozása érdekében a rendelkező rész I-II. szakaszában leírtak szerint határozott.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv döntését az alábbi jogszabályhelyek alapozzák meg:

A növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet egységes végrehajtási feltételeinek megállapításáról, valamint a 690/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2018/2019 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról a Bizottság (EU) 2019/2072 Végrehajtási rendelete (2019. november 28.) rendelkezik (a továbbiakban: **2019/2072 EU Végrehajtási rendelet**).

A *Ralstonia pseudosolanacearum* Uniós zárlati károsító 2019/2072 EU Végrehajtási rendelet II. melléklet B. RÉSZ (Az Unió területén ismert előforduló károsítók) 1./ 2. pontja szerint (*Ralstonia solanacearum*) valamint II. melléklet A. RÉSZ (Károsítók, amelyek előfordulása az Unió területén nem ismert) 1./ 6.

pontja (*Ralstonia pseudosolanacearum*) illetve a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (továbbiakban: R) 1. számú melléklet A. rész II. szakasz b) 2. pontja mint *Ralstonia solanacearum* rendelkezik.

A *Ralstonia pseudosolanacearum* kórokozó felszámolását és terjedésének megakadályozását célzó intézkedések megállapításáról az EURÓPAI BIZOTTSÁG 2022/1193 végrehajtási rendelete (a továbbiakban: R1.) ill. a rendelkezik. A *Ralstonia pseudosolanacearum* baktérium a *Ralstonia solanacearum* species complex egyik biovariánsa, mely a legújabb filogenetikai elemzés alapján önálló fajnak tekinthető.

Az öntözővizek *Ralstonia pseudosolanacearum* fertőzőtsége felderítés jellegű vizsgálatát a R1. 4. cikke ill. az R. 9. számú melléklet 6.3. pontja rendeli el, a meghatározott károsító jelenlétének gyanúja esetén.

A *Ralstonia solanacearum*mal fertőzött öntözővíz fogékony kultúrák öntözésére és permetezésére történő használatának tilalmát a R1. 5. cikke és az R. 7. számú melléklet 1.2.2.10.2. bb) 2. pontja írja elő.

A R1. V. MELLÉKLET 4.2.2.b) II. pontja ill. a R. 7. számú melléklet 1.2.2.10.2 bb) 2. pontja alapján, a meghatározott károsító terjedésének megakadályozása érdekében hatósági felügyeletet vezetnek be az öntözési és permetezési programokra vonatkozóan. A tilalmat megfelelő időpontokban felülvizsgálhatják a felszíni víz vonatkozásában végzett intenzív mintavétel és laboratóriumi vizsgálatok során kapott eredmények alapján annak érdekében, hogy nagy biztonsággal megállapítható legyen, hogy a meghatározott károsító már nincs jelen. Az öntözésre és permetezésre vonatkozó tilalom a vizsgálati eredményektől függően évente felülvizsgálható. Az illetékes hatóságok visszavonhatják az öntözővíz meghatározott károsító által fertőzöttként való minősítését, ha a felderítés eredményeként és a vizsgálatok alapján a felszíni víz már nem fertőzött.

A rendelkezésre álló bizonyítékok, valamint a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében az alábbiak szerint rendelkezett:

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megítélése szerint a mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érdekében a zárlati károsítók elleni védekezés kiemelt állami érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat.

A fentiek alapján az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a lehetőségek mérlegelése során - a fertőzés szétterjedésének elkerülését szem előtt tartva - a zárlati károsító kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, a rendelkező részben leírtak szerint öntözési korlátozást rendel el.

A határozat az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően került kiadásra, a határozat azonnali végrehajthatóvá nyilvánítására az Ákr. 84. § a) és b) pontjára figyelemmel került sor.

Az Éltv. 60. § (1) bekezdés a) pontjai alapján *növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal szemben, aki a zárlati károsítóval való fertőzés azonnali felszámolására vonatkozó kötelezettségét megszegi, zárlati károsítót terjeszt, vagy a terjedést elősegíti, a zárlati intézkedést megszegi.* A kilátásba helyezett növényvédelmi bírság összegét az Éltv. 59. § (3) bekezdése, valamint az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendelet állapítja meg.

A határozat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően került kiadásra, a határozat azonnali végrehajthatóvá nyilvánítására az Ákr. 84. § a) és b) pontjára figyelemmel került sor.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatáskörét és illetékességét a hivatkozott jogszabályok, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése, a 13. § h) pontja, 14. § (4) bekezdése és 18. § (3a) bekezdése állapítja meg. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv illetékességét továbbá a fővárosi és vármegyei

kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1)-(2) bekezdései, valamint az Ákr. 16. §-a határozzák meg.

A jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 112. § (1) bekezdése, 113. § (1) bekezdés a) pontja, 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 37. § (1) bekezdése, 39. § -a, 50. §-a, 52. § (1) bekezdése, 82. §-a és 77. § (1) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. §-a és 608. §-a, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, 62. § (1) bekezdés h) pontja, valamint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

Jelen döntés kiadmányozására a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal hatályos kiadmányozási szabályzata alapján az Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály vezetője jogosult.

Debrecen, időbélyegző szerint

Dr. Rácz Róbert főispán nevében és megbízásából,

Topa Zoltán
osztályvezető helyett

Mazsu Lajos
kormánytisztviselő

Kapják:

1. Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság (4025 Debrecen, Hatvan utca 8-10.) (elektronikus levél)
2. Nagyhegyes Község Önkormányzata (elektronikus levél)
3. Hajdú-Bihar Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Területi Vízügyi Igazgatóság (4025 Debrecen Hatvan u. 16.) (elektronikus levél)
4. Érintett gazdálkodók közhírré tétel útján
5. Irattár